HRABĚ MONTE CHRISTO

Alexandre Dumas starší

Autor materiálu: Jiří Satora

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Tématem je síla pomsty a věčné lásky. Ukazuje to, že pomsta může všechno zničit (včetně lásky).

ČASOPROSTOR

Dílo se odehrává v pozadí bouřlivého období (od pádu Napoleona, přes návrat Bourbonů na trůn (1815) až do revoluce v roce 1830).

KOMPOZICE

Dílo je rozděleno do 2 dílů a poté do jednotlivých kapitol.

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNR

román

VYPRAVĚČ

Vypravěčem je autor.

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er forma

POSTAVY

EDMOND DANTES

Na začátku příběhu se jedná o mladého, zamilovaného a nadějného námořního důstojníka. Později ale touží po odplatě za zradu - je sebevědomý, suverénní a vynalézavý. Na konci je zklamán nešťastnou láskou.

MERCEDES

Jedná se o okouzlující krásnou dívku, která opětuje Edmondovu lásku. Poté co je ale uvězněn, tak se vdá za jednoho ze zrádců - Fernanda Mondega (později baron De Morcerf). Na konci příběhu Edmondovu lásku odmítá.

ZRÁDCI (DANGLARS, FERNANDO MONDEGO A VILLEFORT)

Jsou ziskuchtiví, závistiví a zlomyslní. Za každou cenu touží po moci.

ALBERT

Je to syn Mercedes a Fernanda Mondegy.

BERTUCCIO

Je to věrný Edmondův služebník.

CADEROUSSE

Jedná se o chudého bývalého přítele Edmonda. Podává Edmondovi informace o jeho zrádcích.

ABBÉ FARIA

Jedná se o učitele a přítele Edmonda ve vězení v pevnosti If.

LUIGI VAMPA

Jedná se o šéfa podsvětí. Vzájemně si s Edmondem pomáhají.

MORRELL

Je to Edmondův přítel a majitel loďařské firmy vlastnící Faraóna.

NOIRTIER

Je to otec Villeforta. Původně mu byl určen tajný dopis od Napoleona z Elby o chystaném převratu.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

V díle převažuje spisovný jazyk. Často se používá aristokratický (vznešený) a mírně zastaralý jazyk. Občas se tam také vyskytuje profesní mluva (z oboru lékařství, ekonomie, bankovnictví...).

DĚJ

- Edmond Dantes je důstojníkem na obchodní lodi Faraon. Vrací se do domovského přístavu Maresille.
- Cestou umírá kapitán lodi a Edmond přejímá velení. Na příkaz zesnulého kapitána se zastavuje na ostrově Elba. Tam dostane od Napoleona Bonaparte tajný dopis pro Noirtiera.
- Poté co se Edmond vrátí lodí do Marseille, tak má před svatbou a má být jmenován kapitánem Faraona (lodi).
- Lodní účetní Danglars Edmondovi závidí jeho povýšení a proto ve spojení s kataláncem Fernandem Mondegem (který zase závidí lásku Mercedes Edmondovi) napíše udavačský dopis. V tomto dopise je Dantes označen za bonapartistu.
- Edmond je kvůli dopisu v den zásnub zatčen a vyslýchán u návladního Villeforta. Ten se bojí o ztrátu svého postavení (jeho otcem je Noirtier) a proto je Edmond bez soudu uvězněn v pevnosti If, která je na malém ostrůvku u města Marseille.
- Edmond stráví ve vězení v pevnosti If 14 let. V tomto období zažívá samotu a pokusy o sebevraždu.
- Když se Edmond pokouší o útěk z vězení, tak se namísto do moře prokope k jinému vězni jménem abbé Faria.
- Abbé Faria Edmonda učí ekonomii, právo, jazyky, chemii a pomohl mu odhalit zradu jeho bývalých přátel.

- Abbé Faria ve vězení umírá, ale předtím ještě Edmondovi řekne o tajemství o pokladu kardinála Spady ukrytém na ostrově Monte Christo.
- Edmond unikne z vězení ve Fariově rubáši, tím že předstírá smrt. Je vyhozen do moře a potká loď, která jej doveze na ostrově Monte Christo.
- Edmond na ostrově Monte Christo opravdu najde poklad, o kterém mu abbé Faria řekl.
- Edmond se po delší době vrací do Marseille pod jménem lord Wilmore a zjišťuje, že mu mezitím zemřel otec.
- Edmond navštíví přítele Caderousse v jeho hostinci (je v převleku za abbé Busoniho). Zjišťuje tam informace o ostatních Fernando Mondego je hrabě De Morcerf a za manželku má Mercedes. Mají spolu syna Alberta. Danglars je baron a majitel banky. Společnosti Morella vlastnící Faraona (loď) hrozí bankrot.
- Caderousse dostane za poskytnuté informace diamant. Když se jej snaží prodat, tak zavraždí klenotníka. Svědek Bertuccio je zatčen. Poté je ale zachráněn Edmondem převlečeným za abbé Busonima.
- Edmond si Bertuccia najme do svých služeb a stane se hrabětem Monte Christo.
- Edmond se svému skutečnému příteli Morellovi odměňuje tím, že zachraňuje jeho lodní společnost. Přitom také začíná vytvářet pomstu.
- Edmond plánuje pomstu. 1.:Danglarse chce utýrat hladem s pomocí šéfa podsvětí Luigiho Vampy. Nakonec Danglara manipulací přivede k bankrotu. 2.: Zveřejní informace o nemanželském dítěti Villeforta. 3.: Odhalí Mondegovu dávnou vojenskou zradu. Mondego po zjištění pravé Monte Christovy totožnosti spáchá sebevraždu.
- Edmond se smiluje jen nad Albertem (syn Mercedes a Mondegy).
- Edmondova láska s Mercedes je navždy ztracená. Edmond odplouvá začít nový život s mladou otrokyní Haydée.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

Romantismus

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Victor Hugo, Walter Scott, Alexandr Sergejevič Puškin